

Centar za inkluzivne
radne aktivnosti
Center for Inclusive
Work Activities

STRATEŠKI PLAN

Centra za inkluzivne radne aktivnosti

za razdoblje od siječnja 2015. do prosinca 2017. godine

SJEDIŠTE | HEADQUARTERS: Bleiweisova 15, 10000 Zagreb, Croatia |
| TEL/FAX: + 385 1 553 05 82 | E-MAIL: info@cirahr.hr | OIB: 76699990208 |
IBAN: HR5223600001101895378 ZAGREBAČKA BANKA | www.cira.hr

SADRŽAJ

Ukratko o CIRA-i	3
Povijesni pregled	4
Misija	6
Vizija	6
Ciljevi i djelatnosti	7
Ustrojstvo	7
Izvještaj za 2014. godinu	9
Analiza unutrašnjih prednosti i slabosti	17
Strateški ciljevi	18
Strateški cilj 1.	18
Strateški cilj 2.	19
Operativni plan za 1. godinu provedbe Strateškog plana	20

UKRATKO O CIRA-I

Centar za inkluzivne radne aktivnosti (CIRA) je neprofitna organizacija osnovana u studenom 2004. godine u Zagrebu kao podružnica Udruge za promicanje inkluzije pod nazivom Udruga za promicanje inkluzije Podružnica Zagreb, i to kao podružnica s posebnom pravnom osobnošću. Nakon osamostaljenja od središnjice i promjene naziva (2013. godine), CIRA nastavlja samostalno djelovati kao pružatelj usluga u zajednici te svojim djelovanjem širi mogućnosti za jače uključivanje osoba s intelektualnim teškoćama u društvo.

Svojim projektima i programima CIRA utječe na sveopću sliku o mogućnostima sudjelovanja osoba s intelektualnim teškoćama u različitim društvenim ulogama, s naglaskom na radni potencijal naših korisnika.

CIRA nastoji omogućiti i olakšati pristup tržištu rada osobama s intelektualnim teškoćama, i to putem zapošljavanja na otvorenom tržištu rada te radnog angažmana pod posebnim uvjetima. Zapošljavanje uz podršku i radne aktivnosti na tržištu rada omogućavaju se kroz zasnivanje klasičnog radnog odnosa između poslodavca i osobe s intelektualnom teškoćom i rada uz/bez stručne podrške na radnom mjestu od strane radnog asistenta ili kroz obavljanje radnih aktivnosti osobe s intelektualnom teškoćom kod poslovnog subjekta uz/bez stručne podrške od strane radnog asistenta te kroz obavljanje radnih aktivnosti u Radnom centru CIRA-e, a sukladno postojećoj zakonskoj regulaciji u Republici Hrvatskoj. U Radnom centru provodi se profesionalna rehabilitacija pri kojoj korisnici razvijaju vještine koje će im biti potrebne za rad na otvorenom tržištu rada, a sudjelovanje u aktivnostima Radnog centra često je prvi korak prema uključenju u radni proces na otvorenom tržištu.

Usluge u zajednici važan su preduvjet za deinstitucionalizaciju i socijalnu inkluziju osoba s intelektualnim teškoćama u društvo, a CIRA svojim korisnicima omogućava uključivanje u svijet rada. Razvijajući model zapošljavanja uz podršku, od svog osnutka CIRA uspješno surađuje s brojnim i eminentnim poslovnim subjektima i institucijama, kao što su: Kuehne & Nagel d.o.o., Zvijezda d.d., Franck d.d., bauMax Zagreb d.o.o., Bauhaus Zagreb k.d., dm-drogerie markt d.o.o., Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o., Alca Zagreb d.o.o., AB dizajn PTO, Billa d.o.o., Müller trgovina Zagreb d.o.o., K-Indeks, Restoran Vinodol u Zagrebu, knjižnice Grada Zagreba, resorno ministarstvo i druga ministarstva.

CIRA i korisnici Radnog centra stekli su posebnu prepoznatljivost u široj javnosti, na tuzemnom i inozemnom području, izradom i plasmanom visoko kvalitetnih dizajnerskih proizvoda kolekcija „Žiraha“ i „JUPI za UPI!“, a koji su nastali tijekom međunarodne radionice inkluzivnog dizajna „Extra/Ordinary Design“ 2011. godine, te su ovi dizajni, kao žigovi/znakovi naknadno zaštićeni pred Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo, kao isključivo pravo matične udruge.

POVIJESNI PREGLED

CIRA je osnovana u studenom 2004. godine u Zagrebu kao podružnica Udruge za promicanje inkluzije. U razdoblju od 2004. do 2009. godine provodila je svoje aktivnosti u sklopu projekata Udruge za promicanje inkluzije na temu osnaživanja osoba s intelektualnim teškoćama za svijet rada.

Od 2009. godine, tadašnja Udruga za promicanje inkluzije Podružnica Zagreb počinje provoditi vlastite projekte kojima je sama nositelj. Također, započinje i s uključivanjem korisnika s područja grada Zagreba koji nisu u Programu organiziranog stanovanja Udruge za promicanje inkluzije i ostvaruje suradnje sa srodnim udrugama zajednici.

Zahvaljujući višegodišnjem radu i trudu tima za zapošljavanje uz podršku, poglavito Marijane Janković, CIRA je, prema raspoloživim podacima, uspješno uključila 92 osobe s intelektualnim teškoćama i psihičkim smetnjama kod 19 poslodavaca na području Grada Zagreba (**Tablica 1.**).

Tablica 1. Pregled uključivanja korisnika na otvoreno tržište rada (OTR)

Godina	Broj vanjskih korisnika na OTR	Broj korisnika organiziranog stanovanja na OTR	Broj poslodavaca-partnera
2006.	0	1	1
2007.	12	5	3
2008.	20	4	4
2009.	29	19	7
2010.	36	19	8
2011.	41	22	8
2012.	40	21	7
2013.	40	18	10
2014.	35	18	10
2015.	29	15	9
Ukupno	62	30	19
		92	

Tijekom dosadašnjeg rada CIRA je poslodavcima pružala podršku kroz podizanje svijesti samih poslodavaca i zaposlenika tvrtke vezano za osobe s intelektualnim teškoćama, osiguravala se podrška u lakšem razumijevanju i upravljanju različitostima u radnom okruženju, praćenje učinkovitosti zaposlenika s intelektualnim teškoćama te su se pružale informacije o relevantnim programima i poticajima.

Osobe kojima se nisu uspjele osigurati radne aktivnosti na otvorenom tržištu rada te osobe s većim teškoćama CIRA je nastojala ojačati kroz učenje i trening radno-socijalnih vještina u radno-rehabilitacijskom centru gdje su se kontinuirano pripremali za uključivanje na otvoreno tržište rada.

Spomenutim programom *Jupi za Upi!* stvoren je preduvjet za razvoj socijalnog poduzetništva, kao i mogućnosti samofinanciranja aktivnosti CIRA-e te odgovora na probleme nezaposlenosti u Hrvatskoj. Nastavno se uključivalo osobe s intelektualnim teškoćama u organizirane sadržaje za provođenje slobodnog vremena u zajednici, volonterske aktivnosti, te se radilo na animiranju javnosti za aktivno sudjelovanje u kreativnom izražavanju osoba s intelektualnim teškoćama kako bi im se povećao krug podrške i razvio osjećaj pripadnosti zajednici kojoj žive.

CIRA-e je od svog osnivanja uspješno provela 19 projekata na područjima osnaživanja i uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama u zajednicu. Projekti/programi su podržanih od strane lokalne zajednice, tijela državne uprave, domaćih i inozemnih donatora, kako slijedi u nastavku:

- *Osnaživanje žena s intelektualnim teškoćama metodom psihosocijalne edukacije* (01.08.2008. - 30.06.2009.)
Donator: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- *Osnaživanje muškaraca s intelektualnim teškoćama metodom psihosocijalne edukacije* (01.04.2009. - 31.12.2009.)
Donator: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- *Edukacija osoba s invaliditetom – uključivanje mladih ljudi s intelektualnim teškoćama u cjeloživotno obrazovanje i aktivnosti lokalne zajednice* (1.01.2009. - 31.12.2009.)
Donator: Grad Zagreb
- *Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada Radnog centra od strane Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom* (1.07.2009. - 31.12.2012.)
Donator: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- *Volontiranjem do radnih aktivnosti na otvorenom tržištu rada* (1.06.2010. - 31.05.2011.)
Donator: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- *Aktivno slobodno vrijeme* (01.01. - 31.12.2011.)
Donator: Grad Zagreb
- *I ja sam tu u tvom susjedstvu* (1.03. - 31.12.2011.)
Donator: Grad Zagreb
- *Extra Ordinary Design* (28.03. - 1.04.2011.)
Donator: British Council Hrvatska
- *Socijalno poduzetništvo osoba s intelektualnim teškoćama – JUPI ZA UPI!* (01.12.2011. - 30.11.2012.)
Donator: iDEMO, Institut za demokraciju
- *Zapošljavanje / radne aktivnosti uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama* (1.01. - 30.09.2012.)
Donator: Grad Zagreb
- *Forum socijalnog poduzetništva* (veljača - ožujak 2012.)
Donator: Forum socijalnih poduzetnika (SEFOR)
- *Unaprjeđenje poslovnih i socijalnih prilika za osobe s intelektualnim teškoćama* (1.10.2012. - 1.10.2013.)
Donator: Fondacija Otvoreno Društvo (FOSI)

- *Projekti udruga – podijeli ideje i iskustva putem televizije!* (za snimanje reportaže o društvenom poduzetništvu Radnog centra CIRA-e; ugovor potpisan 15.10.2012.)
Donator: Udruga CENZURA PLUS
- *Razvoj i promocija društvenog poduzetništva osoba s intelektualnim teškoćama* (1.01. – 31.12.2013.)
Donator: Grad Zagreb
- *Sudjelovanje osoba s intelektualnim i psihičkim teškoćama u kulturnim i drugim sadržajima Grada Zagreba* (1.01. – 31.12.2013.)
Donator: Grad Zagreb
- *Promicanje aktivnog uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama na tržište rada* (1.06.2011. – 31.05.2014.)
Donator: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi/ Ministarstvo socijalne politike i mladih
- *Inovativni model za povećanje potencijala osoba s intelektualnim teškoćama i dodatnim teškoćama za uključivanje na tržište rada* (1.06.2014. – 31.05.2015.)
Donator: Ministarstvo socijalne politike i mladih
- *Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada Radnog centra* (1.01.2013. – 31.12.2014.)
Donator: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- *Projekt za održavanje postojećih programa i jačanje kapaciteta organizacije* (Grant Number OR2014-17940) (1.12.2014. – 30.11.2015.)
Donator: Fondacija Otvoreno Društvo (FOSI)

MISIJA

Misija Udruge jest podržati, osnažiti i pratiti proces uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama na tržište rada kroz radni angažman i izradu proizvoda.

VIZIJA

Vizija Udruge jest pravedno i kohezivno društvo čija je snaga ljudska različitost, društvo s izgrađenim socijalnim, pravnim i ekonomskim sustavom u kojem ljudi s intelektualnim teškoćama imaju jednake mogućnosti za samo-razvoj i doprinos zajednici kroz rad.

CILJEVI I DJELATNOSTI

CIRA-in glavni cilj je pružanja podrške osobama s intelektualnim teškoćama pri ostvarivanju prava na rad i pri uključivanju na otvoreno tržište rada. Svojim projektima i programima CIRA utječe na sveopću sliku o mogućnostima sudjelovanja osoba s intelektualnim teškoćama u različitim društvenim ulogama, s naglaskom na radni potencijal.

Osim toga, CIRA već niz godina provodi edukacije i treninge radnih aktivnosti za osobe s intelektualnim teškoćama, ostale zaposlenike, poslodavce te za druge udruge u zemlji i inozemstvu. Za nezaposlene korisnike s intelektualnim teškoćama vršimo edukacije temeljene na razvoju vještina potrebnih za uspješno nalaženje poslova, na razvoju vještina potrebnih za konkretno radno mjesto te na razvoju vještina potrebnih za prevladavanje mogućih problema i diskriminacije. Iz istog razloga, pružamo usluge radnih aktivnosti u okviru našeg Radnog centra gdje korisnike osnažujemo kroz učenje i trening radno-socijalnih vještina i pripremamo za uključivanje na otvoreno tržištu rada.

USTROJSTVO

Tijela Udruge su:

- **Skupština**
Skupština je najviše tijelo, a čine je svi članovi Udruge.
- **Predsjednik/ca Udruge**
Slavenka Martinović, prof. psihologije je dugogodišnja predsjednica CIRA-e (od 2013. godine), s više od 30 godina iskustva u području socijalne skrbi na rukovodećim pozicijama u Hrvatskoj i u zemljama regije. Provodila je i oblikovala brojne edukacijske programe te radila kao konzultant Svjetske banke na projektima reforme socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.
- **Upravni odbor**
Upravni odbor je izvršno tijelo Skupštine ovlašteno za upravljanje poslovima Udruge, i čine ga 5 člana/ice:
Milica Jovanović, dipl. iur., pravna je savjetnica u Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP) i nacionalna pravna stručnjakinja, pravna ekspertica na međunarodnim projektima, predavačica, koordinatorica projekata i novinarka. Članica je brojnih strukovnih udruženja, upravnih i savjetodavnih vijeća i odbora, povjerenstava i radnih skupina. Trenutno pohađa poslijediplomski specijalistički interdisciplinarni studij – AMES na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.
Tomislav Žaja, mag. režije, redatelj je i producent više od pedeset dokumentarnih filmova i jednog cjelovečernjeg igranog filma te dobitnik više domaćih i međunarodnih

nagrada i priznanja. U sklopu svoje producentske kuće Gral Film producira većinom socijalno angažirane dokumentarne filmove koji se bave raznim aspektima ljudskih prava i socijalne pravde.

Predrag Mišćević, dipl. oec., voditelj je računovodstva Udruge za promicanje inkluzije s bogatim radnim iskustvom u neprofitnom sektoru. Aktivno je sudjelovao na raznim domaćim i inozemnim projektima te je član radnih i upravnih odbora raznih udruga.

Lidija Palik, dipl. iur., predstavnica je osnivača - Udruge za promicanje inkluzije - u kojoj radi u pravnoj službi. Pohađala je brojna stručna usavršavanja iz područja pravnih znanosti i poslovanja tvrtki te radila na pravnim poslovima, kao voditeljica službe/sektora pravnih i općih poslova, voditeljica ureda, pravna savjetnica te posjeduje i iskustvo trenera-predavača.

Radnici

Za svakodnevno poslovanje CIRA-e zaslužni su stalni radnici i povremeni suradnici, koji svojim znanjima, vještinama i dosadašnjim iskustvima iz područja socijalnog rada, radne rehabilitacije, obrazovanja, računovodstva i financija te informacijskih tehnologija, doprinose izvršenju redovitih poslova i ispunjavanju misije i vizije CIRA-e.

Trenutno je zaposleno ukupno 10 radnika, od kojih je 50% visoke stručne spreme i 50% srednje stručne spreme. Povremeno su angažirane dvije vanjske suradnice. Radnici su angažirani na administrativno-tehničkim poslovima (30%) i u direktnom pružanju podrške korisnicima (70%).

Radnici se kontinuirano dodatno usavršavaju u tuzemstvu i inozemstvu u svrhu podizanja kvalitete i rezultata rada. U suradnji s Centrom za obrazovanje odraslih Validus, predstavnici CIRA-e pohađali su edukacije na temu pružanja usluga u zajednici i osobno usmjerenog pristupa u 2014. godini, kao i edukaciju iz socijalnog poduzetništva u organizaciji Grada Zagreba. U 2015. godini, predstavnici CIRA-e sudjelovali su na edukaciji Ministarstva socijalne politike i mladih o Standardima kvalitete socijalnih usluga te konferenciji o menadžmentu organizacija civilnog društva i forumu o e-kampanjama u Oxfordu u Ujedinjenom Kraljevstvu u organizaciji međunarodne organizacije Fairsay.

U svojim aktivnostima CIRA svakodnevno usko surađuje sa stručnim službama i stručnjacima Udruge za promicanje inkluzije s obzirom na bogato teorijsko i praktično znanje i iskustvo koje posjeduje. Osim s matičnom organizacijom, CIRA usko surađuje i s ostalim podružnicama matične organizacije i Centrom za obrazovanje odraslih Validus.

IZVJEŠTAJ ZA 2014. GODINU

Korisnici programa i projekata CIRA-e

Korisnici su osobe s intelektualnim teškoćama s područja grada Zagreba. Povremeni korisnici usluga CIRA-e su i druge organizacije, tvrtke i pojedinci s potrebom educiranja iz područja zapošljavanja uz podršku.

Djelovanje na području glavnog grada Republike Hrvatske osigurava pristup velikom broju tvrtki lociranih u Zagrebu kao i velikom broju potencijalnih korisnika. Budući da je CIRA oformila i vlastitu robnu marku koju za sada ponajviše plasira u lokalnoj zajednici, namjera nam je intenzivirati plasman proizvoda na području cijele Hrvatske, s naglaskom na frekventne lokacije i turistička mjesta u Hrvatskoj i inozemstvu.

U evidenciji CIRA-e dokumentirano je 205 korisnika s intelektualnim i dodatnim teškoćama koje su zainteresirane za uslugu uključivanja u radne aktivnosti na otvorenom tržištu. Praksa CIRA-e je da sa svim zainteresiranim korisnicima obavi procjenu u funkciji zapošljavanja kako bi se pronašao posao koji najbolje odgovara sposobnostima i interesima korisnika. Sa svih 205 evidentiranih korisnika obavljen je inicijalni intervju. Po potrebi, za pojedine korisnike obavljene su i procjene u funkciji zapošljavanja koje uključuju procjene područja koja se odnose na komunikacijske vještine, matematičke pojmove, organizaciju vremena, brigu o sebi, socijalne vještine i upotrebu tehnologije u svakodnevnom životu. Navedene alate za procjenu koristi ili defektolog/rehabilitator ili socijalni radnik koji je zaposlen na funkciji koordinatora radnih aktivnosti na otvorenom tržištu. Uključivanje u radne aktivnosti korisnicima omogućuje veću samostalnost, neovisnost, širenje mreže socijalnih odnosa, stvaranje radnih navika, povećanje samopouzdanja.

Tijekom 2014. godine uključili smo ukupno 52 korisnika (18 korisnika iz programa organiziranog stanovanja Udruge za promicanje inkluzije i 34 vanjskih korisnika) u 10 različitih tvrtki (Zvijezda d.d.; Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o.; dm-drogerie markt d.o.o.; Alca Zagreb d.o.o.; BAUHAUS ZAGREB k.d.; Müller d.o.o.; Billa d.o.o.; K-INDEKS; AB dizajn PTO; bauMax d.o.o.).

Trenutno su na otvoreno tržište rada uključena 42 korisnika u 9 tvrtki. Od toga su 14 korisnici socijalne usluge organiziranog stanovanja koju pruža Udruga za promicanje inkluzije, dok 28 korisnika živi u vlastitim obiteljima. Smanjeni broj uključenih korisnika u 2015. godini rezultat je zatvaranja prodajnog centra tvrtke bauMax d.o.o. u Sesvetama i Jankomiru u kojem je radne aktivnosti obavljalo 6 korisnika, kao i zapošljavanja 4 korisnika temeljem ugovora o radu u tvrtki Billa d.o.o. (do 31. prosinca 2014. godine radne aktivnosti obavljalo je 8 korisnika).

Zahvaljujući CIRA-inom programu radnih aktivnosti uz podršku, Billa d.o.o. je, kao poslodavac-partner, od kolovoza 2014. godine uključila 8 korisnika u radne aktivnosti lijepljenja deklaracija i pakiranja proizvoda u skladištu u Svetoj Heleni. Nakon 6 mjeseci uspješne suradnje, uprava tvrtke Billa d.o.o. odlučila je zaposliti 4 korisnika temeljem klasičnog ugovora o radu na određeno vrijeme s pola radnog vremena (od 2. veljače 2015. godine). Navedenih 4 korisnika sada kao i svi ostali radnici u Republici Hrvatskoj imaju sva

prava i obveze iz radnog odnosa, svoje bankovne račune na koje primaju plaće i naknade plaće, porezne kartice, sanitarne iskaznice i sl.). Dvoje korisnika radi uz podršku CIRA-ine radne asistentice, dok dvoje radi samostalno, uz povremenu podršku CIRA-inog stručnog tima. CIRA-in stručni tim sudjeluje u prikupljanju i dostavi traženih podataka i dokumentacije (ugovori, zahtjevi za godišnje odmone, zaštita na radu, i sl.), redovito komunicira s ključnim osobama u tvrtki te, zajedno sa Udrugom za promicanje inkluzije, organizira svakodnevni prijevoz korisnika do radnog mjesta u Svetoj Heleni.

Osim s tvrtkom Billa d.o.o., CIRA-in stručni tim uspješno surađuje sa svim poslodavcima-partnerima s kojima redovito komunicira osobno, telefonski i e-mailom, održavajući dobre poslovne odnose sa svim ključnim osobama u tvrtkama (ljudski resursi, voditelji, PR) te, po potrebi, pruža administrativnu podršku (prikuplja i dostavlja tražene podatke i dokumentaciju). Osim toga, voditeljica radnih aktivnosti na otvorenom tržištu redovito obilazi korisnike u tvrtkama kako bi osigurala nesmetano obavljanje radnih aktivnosti i bila u neposrednom doticaju sa predstavnicima poslodavaca i događanjima na terenu.

Na konkretnom radnom mjestu podršku korisnicima pruža ukupno 4 radna asistenta. Njihov angažman ovisi o skupini korisnika kojoj pružaju podršku i zahtjevima poslodavaca, a obično uključuje podršku pri izvođenju konkretnih radnih zadataka i facilitiranje stvaranja socijalnih odnosa u redovnoj radnoj sredini. Radni asistenti svakodnevno pružaju podršku za 33 korisnika na otvorenom tržištu rada, a za ostalih 9 korisnika osigurana je prirodna podrška na radnom mjestu i redovito praćenje koordinatora radnih aktivnosti na otvorenom tržištu.

Pravni odnosi između CIRA-e i korisnika koji obavljaju radne aktivnosti, njih 38, riješeni su putem Ugovora o međusobnim odnosima o pružanju socijalne usluge boravka. S poslodavcima-partnerima CIRA sklapa Sporazume o suradnji ili Ugovore o poslovnoj suradnji (samo s dm-drogerie markt d.o.o.).

Nova zakonska uređenja iz područja zapošljavanja osoba s invaliditetom propisuju za svakog poslodavca koji zapošljava 20 i više radnika ispunjavanje kvote, odnosno postotak zapošljavanja osoba s invaliditetom što dovodi do povećanja zbog ove obveze, međutim poslodavce i dalje treba o ovoj problematici informirati i educirati.

Novi propisi se tek implementiraju u pravni sustav, a državni organi i institucije su tromi i sporo izvršavaju svoje obveze. Iz tog razloga, CIRA ulaže pionirske napore u svakom pojedinom postupku ostvarivanja radnih prava za svoje korisnike. S obzirom na svoja dosadašnja postignuća i iskustva, CIRA ostaje prepoznatljiv partner i potencijalni oslonac državnim tijelima u osnutku u budućim procesima implementacije novih zakonskih rješenja u svezi pružanja podrške radnih asistenata i osposobljavanja i osnaživanja kompetencija osoba s intelektualnim teškoćama za rad na otvorenom tržištu rada.

S obzirom na aktualnost ove tematike, često se samoinicijativno javljaju mediji radi vlastitog informiranja i nastavnog informiranja javnosti, te se primjećuje elementarno nepoznavanje problematike radnog angažmana osoba s intelektualnim teškoćama, ali i zainteresiranost za suradnju.

Osobe kojima CIRA iz objektivnih razloga trenutno nije u mogućnosti osigurati radne aktivnosti na otvorenom tržištu rada, kao i osobe s većim teškoćama nastojimo ojačati kroz učenje i trening radno-socijalnih vještina u Radnom centru. U Radni centar su u ovom trenutku uključene 24 osobe. Program radno proizvodnih aktivnosti u radno-rehabilitacijskom centru djeluje od 2007. godine, a korisnici rade na proizvodnji uporabnih i ukrasnih predmeta. Izrađujući unikatne proizvode, osobe s intelektualnim teškoćama razvijaju svoje radne i socijalne vještine.

Kroz suradnju s Hrvatskim dizajnerskim društvom i Studijem dizajna dobivamo kontinuiranu savjetodavnu podršku u izradi proizvoda. Osmišljena je i linija proizvoda „JUPI ZA UPI!“ te omogućeno korisnicima Radnog centra da po načelima inkluzivnog dizajna ravnopravno sudjeluju u osmišljavanju, kreiranju i izradi proizvoda zajedno sa stručnjacima iz područja dizajna.

Osim u prostorima CIRA-e, proizvodi Radnog centra dostupni su u zagrebačkim dućanima Take me Home - Croatian design shop (Tomićeve 4), Ježevoj kućici - suvenirnici Zoološkog vrta Grada Zagreba (Maksimirski perivoj b.b.), dućanu za kućne ljubimce Animonda Zg (Međimurska 19). Proizvode Radnog centra također prodaju podružnice Udruge za promicanje inkluzije, kreativna udruga za promicanje kulture Start Art, Centar za edukaciju i savjetovanje i humanitarno djelovanje Krugovi, Udruga potpore osobama s intelektualno-komunikacijskim teškoćama AmoreRe Vera i Udruga tjelesnih invalida TOMS. Osim navedenih partnera, CIRA sama izlaže i prodaje proizvode na prigodnim sajmovima i prodajnim izložbama tijekom cijele godine.

Programi i projekti

Tijekom 2014. godini CIRA je provela 5 različitih programa/projekata od kojih su neki i višegodišnji. Projekti/programi su podržanih od strane lokalne zajednice, tijela državne uprave, domaćih i inozemnih donatora:

- **Promicanje aktivnog uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama na tržište rada** (1.06.2011. – 31.05.2014.)
Program se provodio s ciljem poboljšanja socijalne uključenosti osoba s intelektualnim teškoćama i njihove integracije na otvoreno tržište rada.
Donator: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi/Ministarstvo socijalne politike i mladih
Iznos: U prvoj programskoj godini (1.06.2011. – 31.05.2012.) CIRA-i je dodijeljeno 360.000,00 kn, drugoj (1.06.2012. – 31.05.2013.) 283.200,00 kn, a u trećoj (1.06.2013. – 31.05.2014.) 292.800,00 kn.
- **Inovativni model za povećanje potencijala osoba s intelektualnim teškoćama i dodatnim teškoćama za uključivanje na tržište rada** (1.06.2014. – 31.05.2015.)
Donator: Ministarstvo socijalne politike i mladih (MSPM)
Iznos: 190.000,00 kn (plaće radnih asistenata)

- **Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada Radnog centra** (1.01.2013. – 31.12.2014.)
Donator: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
Iznos: 804.000,00 kn
- **Razvoj i promocija društvenog poduzetništva osoba s intelektualnim teškoćama** (1.01. – 31.12.2014.)
Donator: Grad Zagreb
Iznos: 10.000,00 kn (materijali za izradu artikla u Radnom centru)
- **Projekt za održavanje postojećih programa i jačanje kapaciteta organizacije (Grant Number OR2014-17940)** (1.12.2014. – 30.11.2015.)
Donator: Fondacija Otvoreno Društvo (FOSI):
Iznos: 427.302,00 kn (provedba programa Centra: zapošljavanje uz podršku; promidžba i promocija proizvoda Radnog centra)

Projekti koji se nastavljaju u 2015. godini:

- **Inovativni model za povećanje potencijala osoba s intelektualnim teškoćama i dodatnim teškoćama za uključivanje na tržište rada** Ministarstva socijalne politike i mladih (MSPM)
- **Projekt za održavanje postojećih programa i jačanje kapaciteta organizacije (Grant Number OR2014-17940)** financiran od strane Fondacije Otvoreno Društvo (FOSI)

Projektne prijave za koje se očekuju skori rezultati:

- **Usluge radnih aktivnosti uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama:**
„Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 3“ (ožujak 2015. – travanj 2016.)
Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ): 1.118.663,18 kn (projektna prijava prošla četvrtu fazu postupka odabira – 21.04.2015.)
- **Kreativom do promjena:** „HBOR U ZAJEDNICI – HUMANITARNI PROJEKTI I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA“ (svibanj – prosinac 2015.)
Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR): 49.752,64 kn (prijava poslana 20.04.2015.)

Promocija rada

Promocija programa zapošljavanje uz podršku i društvenog poduzetništva osoba s intelektualnim teškoćama redovito se održava u vidu:

- **uspješne suradnje s tiskanim medijima i portalima**
 - Časopis Lisa,
 - Alca kvart,
 - Zagreb In Your Pocket City Guide,
 - dnevno.hr,
 - Jutarnji list,
 - Večernji list,
 - Zagreb online Press,
 - mojzagreb.info;
- **objava na socijalnim mrežama**
 - Facebook stranica CIRA-e i CIWA-e,
 - Twitter profil CIWA-e,
 - Instagram profil CIWA-e;
- **sudjelovanjem na manifestacijama i izložbama**
 - Dan D,
 - Fuliranje kod Uspinjače,
 - Budi.IN Sajam kreativnih detalja,
 - artOmat,
 - POP UP AMSTERDAM,
 - Knjižnica Vladimira Nazora, te
- **širenjem vidljivosti u javnosti objavama na socijalnim mrežama i portalima partnerskih organizacija, suradnika i donatora**
 - Open Society Mental Health Initiative,
 - Budi.IN,
 - Embassy of Netherlands in Croatia,
 - Knjižnice Grada Zagreba.

Suradnja s civilnim, javnim i privatnim sektorom

U provedbi dosadašnjih i aktualnih projekata i programa surađujemo s različitim neprofitnim organizacijama i udrugama:

- Udrugom za promicanje inkluzije i njezinim podružnicama;
- Centrom za obrazovanje odraslih Validus;
- Udrugom za psihosocijalnu pomoć Susret;
- Udrugom za promicanje istih mogućnosti – UPIM;
- Udrugom za samozastupanje;
- Udrugom potpore osobama s intelektualno-komunikacijskim teškoćama AmoRe Vera;
- Centrom za edukaciju i savjetovanje i humanitarno djelovanje Krugovi;
- Kreativnom udrugom za promicanje kulture StartArt;
- Udrugom tjelesnih invalida TOMS).

Osim s već navedenim poslodavcima-partnerima, CIRA je ostvarila dobru suradnju s javnim i privatnim sektorom:

- portalom Moj posao;
- HZZ Područnom službom Zagreb;
- Hrvatskom udrugom poslodavaca;
- Hrvatskom gospodarskom komorom;
- Hrvatskim dizajnerskim društvom;
- Hrvatskim likovnim društvom;
- Take me home - Croatian design shopom;
- Zoološkim vrtom grada Zagreba;
- Animonda trgovinom;
- Knjižnicama grada Zagreba;
- Aqua Maritime d.o.o.

Suradnja uspostavljena s Aqua Maritime d.o.o. u 2014. godini nastavila se kroz izradu uzoraka proizvoda namijenjenih turistima s ilustracijom Žirahe, autora Ratka Koletića. Detalji oko prodaje istih i daljnje suradnje razradit će tijekom 2015. godine, kada će krenuti u plasman i distribuciju po svim Aqua dućanima diljem svijeta.

Prihodi i rashodi

Prihodi CIRA-e sastoje se od:

- Prihoda od prodaje roba i pružanja usluga
 - Prihoda od prodaje proizvoda (odnose se na direktnu i internetsku prodaju proizvoda iz Radnog centra)
 - Prihodi od pružanja socijalnih usluga (ostvaruju se izdavanjem izlaznih računa firmama na temelju obračuna obavljenih radnih aktivnosti korisnika)
- Prihoda od članarina i članskih doprinosa
 - Prihodi od članarina (sastoje se od uplaćene članarine za tekuću godinu)
- Prihoda od imovine
 - Kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju (dobivena kamata na oročena sredstva koja se nalaze na računu u banci)
 - Prihod od pozitivnih tečajnih razlika
- Prihoda od donacija
 - Prihodi od donacije iz državnog proračuna
 - Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave
 - Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
- Ostalih prihoda

Tablica 2. Prihodi CIRA-e ostvarenih u 2014. godini (skraćeni prikaz)

R. br.	PRIHODI (2014.)	
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	426.551,00 kn
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	600,00 kn
3.	Prihodi od imovine	25.930,00 kn
4.	Prihodi od donacija	1.032.929,00 kn
5.	Ostali prihodi	3.500,00 kn
	Ukupno	1.489.510,00 kn

Rashode CIRA-e čine sljedeće stavke:

- Rashodi za radnike
 - Plaće za redovan rad (bruto 1)
 - Ostali rashodi za radnike
 - Doprinosi za zdravstveno osiguranje
 - Doprinosi za zapošljavanje
- Materijalni rashodi
 - Službena putovanja
 - Naknada za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život
 - Naknade za obavljanje aktivnosti (ugovori o djelu i autorski ugovori)
 - Naknade troškova službenih putovanja
 - Usluge telefona, pošte i prijevoza

- Usluge promidžbe i informiranja
- Komunalne usluge
- Zakupnine i najamnine
- Intelektualne i osobne usluge (Student servis, konzultantske usluge)
- Računalne usluge
- Ostale usluge
- Uredski materijal
- Materijal i sirovine
- Energija
- Rashodi amortizacije (amortiziranje dugotrajne imovine)
- Financijski rashodi
 - Bankarske usluge i usluge platnog prometa
 - Negativne tečajne razlike i valutna klauzula
 - Ostali nespomenuti financijski rashodi (plaćanje FINA-i i korištenje FINA e-kartice)
- Donacije (prijenos novčanih sredstava Udruzi za promicanje inkluzije na temelju Ugovora o međusobnim odnosima)
- Ostali rashodi (iznos isplaćenih socijalnih potpora korisnicima)

Tablica 3. Rashodi CIRA-e za 2014. godinu

R. br.	RASHODI (2014.)	
1.	Rashodi za radnike	786.611,00 kn
2.	Materijalni rashodi	333.123,00 kn
3.	Rashodi amortizacije	3.010,00 kn
4.	Financijski rashodi	4.573,00 kn
5.	Donacije	82.281,00 kn
6.	Ostali rashodi	370.353,00 kn
	Ukupno	1.579.951,00 kn

Prenesena sredstva iz 2013. godine i proteklih godina: **582.839,00 kn.**

Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (za 2015.): **492.398,00 kn.**

Obrazloženje: *Višak prihoda/prenesena sredstva je akumulirani prihod prethodnog razdoblja. Uvećava se ili umanjuje ovisno o ostvarenom višku ili manjku prihoda u obračunskom razdoblju.*

Stanje računa na dan 28. travnja 2015. godine iznosi: 637.122,86 kn

ANALIZA PREDNOSTI I SLABOSTI

Analiza stanja okruženja podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika kako vanjskog tako i unutarnjeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških čimbenika koji će odrediti budućnost organizacije. Analiza prednosti i slabosti tako se može sagledati kao potpora odlučivanju u procesu formulacije strategije.

CIRA je svoje prednosti i slabosti identificirala kako slijedi u Tablici 4. u nastavku.

Tablica 4. Analiza prednosti i slabosti CIRA-e

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">• izvrsna suradnja s osnivačem – Udrugom za promicanje inkluzije – i njezinim stručnim službama• dugogodišnje iskustvo i stečeno znanje u području zapošljavanja osoba s intelektualnim teškoćama• iskustvo u uključivanju osoba s intelektualnim teškoćama u zajednicu• dugogodišnja suradnja s brojnim partnerskim organizacijama i poslovnim subjektima• spremnost radnika na usvajanje novih znanja i vještine (kontinuirano stručno usavršavanje)• prepoznatost od strane lokalnih, nacionalnih i inozemnih donatora• - definirano strateško opredjeljenje organizacije za razdoblje od 2015. do 2017. godine	<ul style="list-style-type: none">• nedostatno samofinanciranje• nedostatak iskustva pojedinih zaposlenika – potreba za dodatnim usavršavanjem• neodgovarajući prostor za uspješno djelovanje Radnog centra s trenutnim kapacitetima (24 korisnika)• nedostatak PR/komunikacijske strategije• nedovoljna prisutnost/vidljivost u medijima/javnosti• nedostatna suradnja s nadležnim institucijama• pravni/zakonodavni okvir usmjeren na osobe s invaliditetom nedovoljno orijentiran i senzibiliziran na osobe s intelektualnim teškoćama• trom i spor državni aparat• gospodarska kriza u Republici Hrvatskoj i svijetu• velika stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj i svijetu• nedovoljna informiranost poslodavaca i šire javnosti o sposobnostima i mogućnostima osoba s invaliditetom

STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJ BR. 1. Podrška osobama s intelektualnim teškoćama u pristupanju i zadržavanju zaposlenja/radnih aktivnosti

CIRA mora osigurati dugoročnu financijsku održivost usluga koje pruža: zapošljavanja uz podršku i radnih aktivnosti. Zbog organizacijskih promjena unutar nadležnih tijela Ministarstva, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je prestao s radom, a time se i CIRA prestala financirati sredstvima iz navedenog Fonda. CIRA će se zalagati za objavu natječaja za pružanje usluga zapošljavanja novom nadležnom tijelu – Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. CIRA će se također nastaviti zalagati za sustavna rješenja kako bi se osigurala dugoročna održivost razvijenih usluga.

U lipnju 2014. godine CIRA je osigurala trogodišnju podršku Ministarstva socijalne politike i mladih (MSPM), i to za zapošljavanje dodatnih 14 ljudi na otvorenom tržištu rada. U 2015. godini, CIRA planira pružiti podršku sedmero (7) novih ljudi prilikom traženja posla na otvorenom tržištu rada.

CIRA planira identificirati nova radna mjesta i osigurati odgovarajuću podršku na dva načina:

- Održavanjem odnosa s postojećim poslodavcima - nastavak komunikacije s postojećim poslodavcima, stvaranje odnosa u kojem su poslodavci sigurni u kvalitetu i zadovoljni s obavljenim poslom. Naime, zadovoljni su poslodavci pokazali veću spremnost za zapošljavanje više ljudi te su preporučili zapošljavanje osoba s intelektualnim teškoćama drugim poslodavcima. Nekoliko trenutnih poslodavaca su velike tvrtke i CIRA ima namjeru pokazati im da postoje i druge, još neistražene mogućnosti za osobe s intelektualnim teškoćama koje će također biti od koristi i za njih.
- Aktivnim traženjem novih poslodavaca te njihovom senzibilizacijom kako bi isti uvidjeli mogućnosti i koristi zapošljavanja osoba s intelektualnih teškoća za sve uključene. Planiramo se više fokusirati na manje poslovne subjekte i na individualizirano zapošljavanje. Uvod u individualizirane radne aktivnosti CIRA vidi u volontiranju (praksi) u svrhu stjecanje radnog iskustva. Naime, CIRA nije u svom dosadašnjem radu dovoljno istražila tu mogućnost koja u konačnici može dovesti do zapošljavanja, ali je prepoznaje kao vrstu uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama koja može nekima omogućiti radna mjesta. Cilj nam je pronaći individualne prilike za praksom/volontiranjem za pet (5) osoba, i organizirati podršku koja im je potrebna za obavljanje navedenih aktivnosti.

STRATEŠKI CILJ BR. 2. Promocija i prodaja proizvoda Radnog centra CIRA-e

Osobe kojima nismo uspjeli osigurati radne aktivnosti na otvorenom tržištu rada, kao i osobe s većim teškoćama nastojimo ojačati kroz učenje i trening radno-socijalnih vještina u radno-rehabilitacijskom centru CIRA-e gdje se pripremaju za uključivanje na otvoreno tržište rada.

Proizvodi nastali u Radnom centru CIRA-e, iako prepoznati po svojoj kvaliteti i dizajnu, teško se plasiraju na tržište zbog visokih troškova proizvodnje, budući da je većina proizvoda ručni rad. U protekloj godini radili smo na razvoju kapaciteta za prodaju proizvoda na većem tržištu, koristeći razne pogodnosti internetske prodaje. Rezultati navedenih napora se tek očekuju.

Većina se proizvoda Radnog centra CIRA-e prodaje na štandovima i sajmovima te u nekoliko dućana u Zagrebu. Potrebno je uložiti više truda kako bi se identificirale dodatne, dizajnerske trgovine koje bi bile zainteresirani za CIRA-ine proizvode.

Sa sličnim izazovima se suočavaju i druge organizacije koje uključuju osobe s invaliditetom u proizvodni proces, a zatim se bore plasirati ih na tržište. Ljudi su motivirani raditi i proizvoditi nešto ako vide da je produkt njihova rada cijenjen od strane drugih. U razgovoru o ovom problemu s voditeljima drugih organizacija, došli smo do zaključka da bi nam veća međusobna suradnja pomogla u učinkovitijem korištenju naših resursa i povećanju prodaje. Na taj način bismo mogli iskoristiti lokalne kanale prodaje, primjerice, organizirati prodaju CIRA-inih proizvoda na Eko farmi u Karancu Osječkog centra za inkluziju, ili prodaju džemova iz Bjelovara na zagrebačkim sajmovima. Ova razmjena bi bila moguća bez značajnijih dodatnih troškova. CIRA namjerava udružiti snage s najmanje tri organizacije u svrhu zajedničke prodaje proizvoda (Centra za inkluziju i socijalne usluge, Bjelovar, Osječkog centra za inkluziju i Centra za inkluzivnu podršku Slavonski Brod).

Ovaj Strateški plan je usvojen na sjednici Skupštine Centra za inkluzivne radne aktivnosti, u Zagrebu, 27.02.2015. godine.

Centar za inkluzivne radne aktivnosti

CENTAR ZA INKLUZIVNE
RADNE AKTIVNOSTI
Zagreb

